

O jednoj neobjavljenom optužnici iz 1903. godine

Prilike u Hrvatskoj, za vrijeme banovanja Khuena Hedervarya (1883-1903.) a naročito početkom 1903. godine postale su vrlo teške za sve slojeve društva, uslijed dugogodišnjeg ekonomskog i nacionalnog izrabljivanja Hrvatske od strane Mađara. Pored ekonomskog izrabljivanja Hrvatske, sve su prisutnije težnje Mađara i za odnarođivanjem hrvatskog stanovništva, uvođenjem mađarskih natpisa na željeznici i drugim javnim objektima.

Hrvatska opozicija, iako se formalno ujedinila na skupštini održanoj 29. siječnja 1903. u borbi protiv Mađara, stvarno se nije ni osjećala. Mađari, preko vjeresijskih udruga provode i mađarizaciju sela¹. U 1903. trebalo je obnoviti i financijsku nagodbu s Mađarima koji predlažu nagodbu takvog karaktera, po kojoj bi Hrvatskoj pripala sramotno niska sredstva. Nezadovoljstvo je u Hrvatskoj još više potaknuto vješanjem mađarskog natpisa na Glavnom kolodvoru u Zagrebu, u ožujku 1903. godine.

Omladinskim buntom, bez razlike na stranačku pripadnost, počeo je narodni pokret 1903. godine. Franjkovi su pokret na sve moguće načine omalovažavali, iako je frankovačka omladina, riskirajući vlastite živote, skidala mađarske natpise postavljene na pojedinim javnim zgradama i Glavnom kolodvoru. Starija hrvatska opozicija stajala je u zakutku i čekala².

Pokret za Banovinu, prema Supilu, nije donio nikakve velike koristi, jer ga stranke nisu podržavale³. On je tako ostao samo pokretom masa različitih stranačkih opredjeljenja.

»U pokretu 1903. učinio je puk u Hrvatskoj skupa sa omladinom sve što je iole u mogućnosti bilo. Nije bilo hrvatskoga mjesta i mjestanca u kome se narod nije digao, da na način, kako je znao i umio, dade oduška svojim i Hrvatske jadima. Hiljade ljudi ležalo je u tamnicama; žene su se u nekim prigodama upravo odlikovale; izbilo je u pojedincima upravo sjajnih primjera zauzetosti i požrtvovanosti; može se reći da čitav narod je ustao da vapi protiv podložnosti svome! Pa ipak to sve nije donijelo direktnih političkih posljedica za Hrvatsku. U Banovini se i dan danas u tom pitanju gaji iluzija, te će se često čuti, kako ljudi s ponosom ističu, da je ovaj pokret »otpuhnuo Khuena iz Hrvatske«. Kad bi sreća dala, da je tako bilo, to bi se Hrvatska u drugom položaju nalazila. Khuena nije otpuhnuo pokret, nego je Khuen, u krizi koja je onda u Pešti vladala, bio pozvan po treći put sa hrvatske banske stolice da sastavi novo ministarstvo.«⁴

Khuen je na pokret reagirao upotrebom vojne sile i hapšenjima. Preko 3000 ljudi je kažnjeno zatvorom. Unatoč krvavoj represiji, pokret se širio iz Zagreba; Prigorjem, Zagorjem, Podravinom i drugim krajevima Hrvatske.⁵

Cijeli travanj i svibanj 1903. godine ispunjeni su nemirima, no do općeg ustanka u Hrvatskoj nije došlo. U selu Kunovcu buna seljaka imala je i tragične posljedice.⁶

O kunovečkoj buni mnoštvo detaljnih podataka donosi i optužnica, podignuta protiv sedamnaestorice njenih sudionika.⁷

Khuen, naravno, ne miruje. U pojedine županije uvodi opasno stanje, a u Bakru i Križevcima su proradili i prijeki sudovi.⁸

Za bolje razumijevanje događaja iz Križevaca⁹, Glogovnice¹⁰ i Vojakovca¹¹, objavljujemo kompletnu optužnicu podignutu protiv 116 sudionika. Do sada nije objavljena, a sadrži vrijedne nepoznate podatke o zahtjevima seljaka, postavljenim vlastima, prilikom bunta u Glogovnici, Križevcima i Vojakovcu.

KRALJ. DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO

PRIJEPIŠ

U BJELOVARU

Broj: I-542/29-1903.

O B T U Ž N I C A

Ko državno odvjetništvo u Bjelovaru tuži:

1. MILANA ŠAJATOVIĆA (26) 28 godina starog, rodom iz Ivanca, kotar Ludbreg, a prebivalištem u Osijeku, grčkoistočne vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljodjelca i izučenog kovača, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
2. MIJU MIGLEZA (45) 51 godinu starog, rodom iz Remetinca, kotar Novimarof, a prebivalištem u Marinovcu kbr. 18, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
3. JOSIPA TOMIJKAJA (48) 16 godina starog, rodom iz Ivanca, a prebivalištem u Glogovnici (sluga župnika Frana Novaka u Glogovnici) rimokatoličke vjere, neoženjenog, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
4. VIDA STRUČIĆA (2-50) 27 godina starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
5. BLAŽA STRUČIĆA (3-50) 27 godina starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene kbr. 42, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
6. MARKA PETRIĆA (60) 33 godine starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 12, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
7. JOSIPA IGRICA (122) 24 godine starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 14, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
8. ŠTEFA PL. SENIA (167) 47 godina starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene kbr. 20, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
9. PAVLA KAMENARIĆA (202) 23 godine starog, rodom i prebivalištem iz Marinovca kbr. 55, rimokatoličke vjere, oženjenog bez djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
10. FRANJU PISAČIĆA (397) 28 godina starog, rodom iz Remetinca, kotar Novimarof, rimokatoličke vjere, neoženjenog, radnika nestalnog prebivališta (potonje vrieme u opsegu župe Glogovnica) pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
11. STJEPANA BEKA (368) 20 godina starog, rodom iz Rasinja, kotar Ludbreg, rimokatoličke vjere, neoženjenog, mlinarskog kalfu, pismenog, nestalnog boravišta, navodno sudbeno neporočnog,
12. MILANA PL. STRUČIĆA (7) 33 godine starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 4 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,

13. MATU BRADIĆA (27) 43 godine starog, rodom i prebivalištem iz Marinovca, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
14. GJURU VITANOVIĆA (28) 40 godina starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 5, grkoiztočne vjere, oženjenog, otca 5 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
15. GJURU HABUNA (32) 34 godine starog, rodom i prebivalištem iz Glogovnice kbr. 1, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 4 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
16. STJEPANA CRNČIĆA (33) 28 godina starog, rodom i prebivalištem iz Glogovnice kbr. 31, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
17. STJEPANA MARKOVIĆA (34) 25 godina starog, rodom i prebivalištem iz Glogovnice kbr. 48, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
18. ALOJZA FILIPAŠIĆA (35) 24 godine starog, rodom iz Kalnika, a prebivalištem iz Apatovca, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, kovača, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
19. MATU CEROVCA (35) 60 godina starog, rodom i prebivalištem iz Glogovnice kbr. 12, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
20. MATU PAVIŠIĆA (37) 30 godina starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca kbr. 23, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
21. IMBRU VRBANCA (38) 33 godine starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca kbr. 14, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
22. MATU VRBANCA (34) 28 godina starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca kbr. 14, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
23. MIKU TOPOLKA (40) 30 godina starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca kbr. 12, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca i zvonara kapelice u Apatovcu, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
24. VALENTA ŠESTAKA (44) 30 godina starog, rodom iz Prilesa, kotar Ludbreg, a prebivalištem u Glogovnici kbr. 9/18, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
25. FRANJU MEĐIMORCA (47) 40 godina starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca kbr. 30/105, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
26. BARTOLA CVETKOVIĆA (57) 46 godina starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca kbr. 13, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
27. GJURU PAVIŠIĆA (58) 32 godine starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca kbr. 17/59, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
28. PETRA PAVIŠIĆA (59) 33 godine starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca kbr. 23/66, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, nepismenog, navodno sudbeno neporočno, poljodjelca,
29. TOMU PAVIŠIĆA (65) 26 godina starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca kbr. 32, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
30. IVU VRBANCA (70) 56 godina starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca kbr. 14, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 6 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
31. MARTINA BLAŽEVIĆA (72) 42 godine starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca 11/168, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
32. PERU VITANOVIĆA (81) 24 godine starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 2/4, grkoiztočne vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
33. JOSU VITANOVIĆA (88) 41 godinu starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 2/8, grkoiztočne vjere, oženjenog, otca 5 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
34. ALEKSU VITANOVIĆA (95) 37 godina starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 2/5, grkoiztočne vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
35. JOVU VITANOVIĆA (101) 35 godina starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 22/92, grkoiztočne vjere, oženjenog, otca 4 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
36. VASU RADANOVIĆA (116) 48 godina starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 24/70, grkoiztočne vjere, oženjenog, otca 4 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
37. GJURU IGRICA (121) 35 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 4/13, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
38. ŠTEFA BRATIĆA (32) 60 godina starog, rodom i prebivalištem iz Marinovca kbr. 44, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 7 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
39. LUKU BABIĆA-BRITVECA (146) 61 godinu starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 5/17, rimokatoličke vjere, udovca, otca 4 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
40. MIJU PAVIŠIĆA (171) 48 godina starog, rodom i prebivalištem iz Marinovca kbr. 23, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 4 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
41. MIJU BABIĆA (172) 47 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
42. MIJU LUKAČIĆA (173) 40 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 1/5, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 5 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
43. BLAŽA BABIĆA (174) 25 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 6/21, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
44. PAVLA LUKAČIĆA (175) 46 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 41, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 4 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
45. LUKU BRADIĆA (182) 35 godina starog, rodom i prebivalištem iz Marinovca kbr. 5/56, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
46. JOSU PAVIŠIĆA (183) 63 godine starog, rodom i prebivalištem iz Marinovca kbr. 7/26, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
47. TOMU BRADIĆA (184) 42 godina starog, rodom i prebivalištem iz Marinovca kbr. 5/19, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
48. MATU MEĐIMORCA (185) 24 godine starog, rodom i prebivalištem iz Marinovca 8/31, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
49. MIJU MEĐIMORCA (186) 38 godina starog, rodom i prebivalištem iz Marinovca kbr. 30, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
50. NIKU HAJDUKOVIĆA (187) 40 godina starog, rodom i prebivalištem iz Marinovca kbr. 19, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
51. BLAŽA PL. DIANEŠA (195) 54 godine starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene kbr. 27/50, rimokatoličke vjere, oženjenog bez djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
52. PAVLA PL. STRUČIĆA (197) 43 godina starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene kbr. 41, rimokatoličke vjere, oženjenog otca 6 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
23. MARKA VRBANCA (201) 29 godina starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca kbr. 17/44, rimokatoličke vjere, oženjenog, bez djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
54. MIJU PRERADOVIĆA (210) 40 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 27, grkoiztočne vjere, oženjenog, otca 4 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
55. MARU CVETKOVIĆ (210) 60 godina staru, rodom i prebivalištem iz Apatovca kbr. 13, rimokatoličke vjere, udatu, bez djece, poljodjelicu, nepismenu, navodno sudbeno neporočno,
56. SIMU VITANOVIĆA (212) 19 godina starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 5, grkoiztočne vjere, neoženjenog, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
57. TOMU PETRICA (214) 52 godine starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 8/23, rimokatoličke vjere, udovca, otca 4 djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
58. MIJU HABUNA (216) 41 godinu starog, rodom i prebivalištem iz Glogovnice kbr. 19, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
59. VIDA PL. KEMENOVIĆA (223) 27 godina starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
60. LUKU IGRICA (225) 43 godine starog, rodom i prebivalištem iz Žibrinovca kbr. 1, rimokatoličke vjere, oženjenog, bez djece, poljodjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
61. TOMU KATOLICA (226) 37 godina starog, rodom i prebivalištem iz Marinovca kbr. 38, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, nepismenog, navodno sudbeno neporočno, poljodjelca,
62. MARKA IGRICA (227) 60 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 12/4, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljodjelca nepismenog, navodno sudbeno neporočno,
63. PETRA VITANOVIĆA (232) 24 godine starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 4/2, grkoiztočne vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
64. STEVU RADANOVIĆA ŠIMINA (233) 39 godina starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 69, grkoiztočne vjere, oženjenog, otca 8 djece, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,
65. MIJU RADANOVIĆA GAJINA (234) 22 godine starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 65, grkoiztočne vjere, neoženjenog, poljodjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočno,

66. ALEKSU VITANOVIĆA ŠIMINA (235) 50 godina starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 17/2, grčkoiztočne vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
67. MIJU VITANOVIĆA STEVINA (236) 25 godina starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 2/12, grčkoiztočne vjere, oženjenog, bez djece, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
68. GAJU VITANOVIĆA ALEKSINA (237) 19 godina starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 19/22, grčkoiztočne vjere, neoženjenog poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
69. MIŠKA HABDIJU (239) 33 godine starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 53, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
70. BLAŽA KRAMARICA (246) 37 godina starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene kbr. 58, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 5 djece, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
71. BLAŽA PL. STRUČIĆA (248) 32 godine starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene kbr. 56, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 4 djece, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
72. BLAŽA VRBANCA (249) 54 godine starog, rodom i prebivalištem iz Apatovca 7/33, rimokatoličke vjere, udovca bez djece, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
73. BLAŽA PL. KEMENOVIĆA ŠTEFINEC (248) 20 godina starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene kbr. 46, rimokatoličke vjere, neoženjenog, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
74. VIDA GJURINA (265) 57 godina starog, rodom i prebivalištem iz Glogovnice kbr. 29/61, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
75. FRANA GJURINA (265) 57 godina starog, rodom i prebivalištem iz Glogovnice kbr. 57, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
76. GJURU CEROVCA (267) 42 godine starog, rodom i prebivalištem iz Glogovnice kbr. 16, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
77. FRANJU TOMJEKA (274) 47 godina starog, rodom iz Ljubešćice, a prebivalištem iz Ivanca kbr. 25/60, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
78. JOSIPA PETRIĆA (276) 40 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 52, rimokatoličke vjere, neoženjenog, poljdjelca nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
79. FRANCA LUKAČIĆA (277) 32 godine starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 2, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
80. BLAŽA PL. STRUČIĆA (285) 40 godina starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene kbr. 40, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
81. IVU PL. SALAJA (286) 62 godine starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene kbr. 5, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
82. ŠTEFA PL. STRUČIĆA (287) 28 godina starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene kbr. 30, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
83. JANU ŠIMUNČIĆ (290) 37 godina staru, rodom i prebivalištem iz sv. Helene, rimokatoličke vjere, udatu, poljdjelicu, nepismenu, navodno sudbeno neporočnu,
84. ŠTEFA MAJDAK (292) 29 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 55, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
85. MIJU MAJDAKA (293) 35 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 20, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
86. AUGUSTA LUKAČIĆA (310) 32 godine starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 7, rimokatoličke vjere, oženjenog otca 3 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
87. TOMU LUKAČIĆA (315) 43 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 13, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljdjelca nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
88. IMBRU LUKAČIĆA (316) 50 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 1/3, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
89. ŠTEFU IGRICA (317) 27 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 4, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
90. ŠTEFU PETRIĆA (318) 27 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 12, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
91. IMBRU PETRIĆA (321) 57 godina starog, rodom i prebivalištu iz Ivanca kbr. 9, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
92. GJURU PETRIĆA (324) 60 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 28, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
93. MATU PETRIĆA (326) 50 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 9, rimokatoličke vjere, neoženjenog, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
94. JOSIPA PL. VRBANČIĆA (336) 50 godina starog, rodom i prebivalištem iz Zibrinovca kbr. 31, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 4 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno jur sudbeno kažnjeneog zbog zloč. teške tjelesne ozlede sa tamnicom od 1 mjesec dana,
95. MATU IGRICA (344) 63 godina starog, rodom i prebivalištem iz Zibrinovca kbr. 2, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
96. TOMU PL. HABDIJU (348) 25 godina starog, rodom i prebivalištem iz Zibrinovca kbr. 13, rimokatoličke vjere, neoženjenog, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
97. JOSU ŠCETARA (362) 56 godina starog, rodom i prebivalištem iz Glogovnice kbr. 37, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
98. STEVU VITANOVIĆA (365) 37 godina starog, rodom i prebivalištem iz Osieka kbr. 3/13, grčkoiztočne vjere, oženjenog, otca 4 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
99. FLORIJANA LUKAČICA MIJINA (367) 16 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 39, rimokatoličke vjere, neoženjenog, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
100. JOVU RAKIĆA (a-385) 37 godina starog, rodom i prebivalištem iz Vojakovca kbr. 32, grčkoiztočne vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno jur kažnjavanog radi zločinstva krađe sa teškom tamnicom od 3 tjedna, zatim prekršaja pargr. 460 kz na 1 dan zatvora, radi prekršaja pgr. 411 kz na 8 dana i 3 dana zatvora, ter radi prekršaja pgr. 311 kz na 1 dan zatvora,
101. GJURU RAKIĆA (b-385) 43 godine starog, rodom i prebivalištem iz Vojakovca kbr. 30, grčkoiztočne vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno kažnjavanog dva puta radi prekršaja pgr. 460 kz,
102. MILKANA MANDIĆA MIŠKINA (c-385) 38 godina starog, rodom i prebivalištem iz Cabraja kbr. 2/6, grčkoiztočne vjere, oženjenog, otca 3 djece, nepismenog, navodno sudbeno jur kažnjavanog radi prekršaja pgr. 411 kz na 1 dan zatvora,
103. STEVU BOŽOVIĆA (d-385) 38 godina starog, rodom i prebivalištem iz Vojakovca kbr. 140, grčkoiztočne vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno jur kažnjavanog radi prekršaja pgr. 460 kz na 1 dan zatvora,
104. TOMU HARAMBASIĆA (e-365) 33 godine starog, rodom i prebivalištem iz Vojakovca kbr. 19, grčkoiztočne vjere, oženjenog, bez djece, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno jur kažnjavanog radi zloč. teške tjelesne ozlede sa tamnicom od 1 mjesec dana, te radi prekršaja pgr. 312 kz na 20 kruna globe,
105. NIKOLU BOŽOVIĆA PETROVA (f-365) 29 godina starog, rodom i prebivalištem iz Vojakovca kbr. 53, grčkoiztočne vjere, neoženjenog, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
106. JOVU RAKIĆA (MANDIĆA) (g-385) 20 godina starog, rodom i prebivalištem iz Vojakovca kbr. 28, grčkoiztočne vjere, neoženjenog, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
107. STEVU MIRKOVIĆA (h-385) 47 godina starog, rodom i prebivalištem iz Vojakovca kbr. 20, grčkoiztočne vjere, oženjenog, otca 4 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno jur kažnjavanog radi zločinstva teške tjelesne ozlede na tamnicu od dva mjeseca i radi prekršaja pgr. 460 kz tri puta, svaki puta sa 14 dana zatvora,
108. GJURU PL. RAKIĆA (f-385) 22 godine starog, rodom i prebivalištem iz Vojakovca kbr. 31, grčkoiztočne vjere, oženjenog bez djece, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
109. PETRA VUKIČEVIĆA ILLJINO (k-385) 23 godine starog, rodom i prebivalištem iz Vojakovca kbr. 23, grčkoiztočne vjere, oženjenog, otca 1 djeteta, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
110. MATU PL. SENIA (194) 33 godine starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene kbr. 22, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 2 djece, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
111. ROKA PRSTECA (327) 19 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 7/22, rimokatoličke vjere, oženjenog bez djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
112. TOMU BABICA (328) 46 godina starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 6/15, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljdjelca, nepismenog, navodno sudbeno neporočnog,
113. ŠTEFU BREZOVCA (329) 22 godine starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 20, rimokatoličke vjere, neoženjenog, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
114. VALENTA PETRIĆA (330) 34 godine starog, rodom i prebivalištem iz Ivanca kbr. 12/33, rimokatoličke vjere, oženjenog, otca 3 djece, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog,
115. VIDA SIMUNČIĆA (c-410) 42 godine starog, rodom i prebivalištem iz sv. Helene kbr. 46, rimokatoličke vjere, otca 1 djeteta, poljdjelca, pismenog, navodno sudbeno neporočnog, n a p o k o m

116. FRANA NOVAKA (14) 53 godine starog, rodom iz Klanjca, rimokatoličke vjere, neoženjenog, župnika u Glogovnici, pismenog, navodno sudbeno jur kažnjenoj radi prekršaja prgr. 460 kz na globu od 150 forinti –

– I TO SVE OKRIVLJENIKE počevši od broja 1 pa do broja 115 (t.j. sve osim Frana Novaka):

a) da su dana 29 travnja, a i u noći 29 na 30 travnja 1903, u Glogovnici uz mnogobrojno razno (oružje) sa sjekirama, baltama, vilama, kosirama i koljem oboružane svjetline iz Glogovnice i okolnih sela spadajući pod župu Glogovničku, a bivši i sami većim dijelom tako oboružani, sgrnuli pred rimokatoličkim župnim dvorom župnika Frana Novaka s nakanom, da se silom opru poglavarstvu a u tu svrhu, da osujete i silom zapriječte po njima svima umišljeno hapšenje župnika Frana Novaka, nakon što su bilo po Glogovnici, Apatovcu i drugim okolnim selima župe glogovničke među narodom raširene razne glasine, da će oružnici po nalogu kr. kotarske oblasti u Križevih uhititi i svezanog k istoj oblasti u Križevac povesti u zatvor njihovog župnika Frana Novaka, pa ne povjerovavši iz toga niti oblastnicima kr. kotarskog predstojnika Dragana vit. Trnskog, kotarskom pristavu Franji Knezociju i svom općinskom načelniku Petru Mainkasa kad su toga prispijeli u Glogovnicu, da to sve istina nije, što više, da su tom zgodom prvog kotarskog predstojnika Dragana vit. Trnskog, a zatim po njima iz Apatovca privedenog općinskog načelnika Petra Mainkasa, te najposlije u večer ovamo nadošavšeg kotarskog pristava Franju Knezociju u župnom dvoru strazarili, da se ne udalje i onde u istinu internirane držali, stražeri sveudilj oboružani župni dvor u kojem su se zato vrijeme svi nalazili, pak ne pokoravajući se niti uzlijedivšim njihovim opomenama predpostavljenim od poglavarstva kao i sjedinjenjem zbilja silovitih sredstava, stvar do uzrastu dali, da se još rečene noći za povratka mira i poretka uzmorala upotrebiti izvanredna sila i to uz oružnike još dvie satnije vojnočivca iz Bjelovara pod vodstvom kr. podžupana Ivana Sekulića, kojem je istom 30 travnja t.j. oko 3 sata sjutra uspjelo sa vojničtvom rastjerati preostavu uzrujanu i oboružanu svjetlinu pred župnim dvorom, ter mir i poredak u Glogovnici onoga dana opet uzpostaviti, zatim da su bivši još uvijek usljed ovih događaja uzbudjeni i unatoč poprmljenim izvanrednim mjerama za uzpostavu mira i poretka u Glogovnici i okolnim selima još sveudilj spremni na otpor proti oblastnicima, dana 1 svibnja 1903 u velikoj gomili sa mnoštvom još i druge svjetline iz Glogovnice, Apatovca, Osička, Vojakovca i drugih okolnih mjesta prema poprednjem dogovoru zgrnuli se u Križevih pred tamošnjom kr. kotarskom oblasti, te nekoji od njih sporazumno s ostalima usrnuli i u istu zgradu, pak i uredskih prostorija tražeći kr. kotarskog predstojnika Dragana vit. Trnskoga sa zahtjevom svjetline da im preda u Glogovnici pod pritiskom masse obećani hrvatski barjak ter istoga predstojnika, koji je bio od minulih doživljaja u Glogovnici uplašen i fizički smalaksao, silovitim svojim postupkom ter pod pritiskom te uzrujane masse primoral i od njega iznudili, da je napokom popuštio tom njihovom zahtjevu pred neoborvoljno predao im jedan takav hrvatski barjak s kojim su zatim uz oduševljenje i klicanje vratili se u Glogovnicu gdje ih je dočekao pred crkvom – znajući za sve to i bivši s njima u sporazumljenu župnik Fran Novak, koji je za tim u crkvi to njihovo kažnjivo djelo govorom odobrio i barjak kao tobožnju muku narodnu stečevinu od njih preuzeo i u crkvi pohranio,

b) da su dana 29 travnja a i u noći 29 na 30 travnja 1903 u Glogovnici od kr. kotarskog predstojnika Dragana vit. Trnskog i od obćinskog načelnika Petra Mainkasa nalazeći se u to vrijeme u gore opisanom po njima vrlo kritičnom, pače i životu prietećem položaju, jer su se iz masse čule i pogubljuje prijetnje: »udri ponjima«, »ubiti ih«, »bumo ih ubili«, »ništa nego ubiti ih valja« i.t.d. a kada bdje po ruļji predveden u župni dvor načelnik Petar Mainkas povici: »hura«, »evo ga«, »da ga ubijemo«, dočim se je na kotarskog predstojnika Trnskog netko od ruļje sa hodnika i omašnim kamenom nabacio bio, dakle silom i pod pritiskom uzrujane masse uznudili razna što ustmena što pismena neovlaštena obećanja i odredbe spadajuće u njihov službeni djelokrug a napose i bezrazložna svrgnuća nekih obćinskih službujućih organah, te su pače na neka od njih iznudena takova pismena obećanja i odredbe kotarski predstojnik Trnski, obćinski načelnik Mainkas, te kotarski pristav Knezoci i vlastoručno potpisati morali, a od kotarskog predstojnika Dragana vit. Trnskoga, da su još napose pod pritiskom masse na silu iznudili i neovlaštena obećanja: »da neće progonjeni biti, što su ustali za odbranu svoja župnika, da na 1 svibnja t.g. neće na kr. kotarskoj oblasti križevačkoj izvješena biti mađarska zastava niti postavljen mađarski grb – kako si je to prema rasturenim raznim glasinama svjetina umišljala, da će im on sam predati po njihovom zahtjevu hrvatski barjak, da će im raspustiti općinsko zastupstvo u Vojakovcu, da će im od vlastite vlade isposlovati da im se razdioba pod šumu uzetih pašnjaka dozvolji, na dalje da će im dopustiti, da ga (Trnskoga) sliedećeg dana pod hrvatskim barjakom odprate do Križevaca« itd, itd, na koja sva i ima jošte obećanja i odredbi gore pomenuti oblastnici nebi bili pristali, niti pristati smjeli, da ih okrivljenici sa ostalom pobunjenom svjetinom nisu nato opisanim gori nasiljem primorali, – pak

da su time svi okrivljenici počam od broja 1 do broja 115 počinili i to čini pod a) zločinstvo bune označ. u paragrafu 73 kz, a činom pod b) zločinstvo javnog nasilja XII-og slučaja globljenjem označ. u paragrafu 98. st. a) kz kažnjivo u savezu eta paragrafa 35 kz kod Milana Šajatovića, Mije Miglesa, Josipa Tomijaka, Vida Stručića, Blaža Stenuća, Marka Petrića, Josipa Igrića, Stefa pl. Senia, Pavla Kamenarića i Franje Piscića (prve desetorice) kao buniteļje i kolovodje inkriminiranih pod a) kažnjivih djela po PRVOJ STAVCI PRVE ALINEJE paragrafa 75 kz, akod SVIH OSTALIH PO PRVOJ STAVCI DRUGE ALINEJE PARAGRAFA 75 kz.

Na dalje još tuži

c) FRANA NOVAKA župnika Glogovničkog, da je doznavši za razne glasine, koje su kolale u Glogovnici i okolnim selima spadajući pod župu glogovničku, da će naime njega oružnici uhititi i svezanog povesti u zatvor kr. kotarske oblasti u Križevac, taj lažni glas i sam je podržao među svojim župljanima, ter u sporazumljenu s ovim svojim svijetom navlaš dao povoda, da su se dana 29 travnja t.g. ter 29 na 30 travnja t.g. svi okrivljenici od broja 1 do broja 115 u društvu sa još mnoštvom i ne oboružane svjetline zgrbuli pred njegovim župnim dvorom u Glogovnici i okolnim selima zbilja se u razdoblju od 29 do 30 travnja t.g. i zatim da je nakon toga, kada su žitelj iz Glogovnice i okolnih sela usljed spomenutih događaja još uvijek uzbudjenih i unatoč poprmljenim izvanrednim mjerama za uzpostavu mira i poredka još sveudilj bili na otpor proti oblastnicima znajući dobro da kane poč u velikoj masi u Križevac do tamošnje kr. kotarske oblasti, da silom i pod pritiskom masse od kr. kotarskog predstojnika Dragana vit. Trnskoga iznude obećani im u njegovom župnom dvoru hrvatski barjak ter odobravajući to njihovo naumljano kažnjivo djelo i bivši snjima u sporazumljenu dočekao iz dana 1 svibnja t.g. pred župnom crkvom u Glogovnici, izješivši još prije toga u znak odobravanja njihovoga kažnjivoga postupka hrvatsku trobojnicu na svom župnom dvoru i na crkvi, te iz toga sa ruļjom svjetline, koja je sa sobom donijela rečeni barjak iz Križevaca, pošao i sam u crkvu, gdje no je primio taj barjak u ruke i sliedeće po prilici progovorio ruļjasma: »Narode, Vi ste čuli da su mene nakanili oružnici uhititi, pa ste se digli da mene branite, ja Vam se zato zahvaljujem, a što Vam je predstojnik u sriedu obećao to čete dobiti.« Dalje: »Narode, vi ste si isposlovali vašu zastavu koju ću vam ja u crkvi čuvati i posvetiti vama za uspomenu«, a zatim se sa ruļjasma uz molitve i zahvaljivo Bogu za njihov uspjeh ter uz orgulje i pjevanje »Tebe Boga hvaljimo« preuzeo od ruļjasa taj barjak i u crkvi ga pohranio, pak tokom svojim uzpostupanjem ko za vrijeme zbiljih se u Glogovnici od dana 29 na 30 travnja t.g. toli zbiljih se u Križevcu i Glogovnici dana 1 svibnja t.g. gori pod a) opisanih kažnjivih djelah, počinjeh u tem razdoblju vremena po svim okrivljenicima i mnoštvu još inoga pobunjenoga naroda u Glogovnici i okolnim mjestima, pružio podporu i podpomoć za sigurno izvršenje pomenutih kažnjivih činah, pak da je time počinio takodjer zločinstvo bune označene u paragrafu 5 i 73 kz, kao začetičnik i sukrivac, kažnjivo po DRUGOJ STAVCI DRUGE ALINEJE PARAGRAFA 75 KZ.

Stoga se temeljem paragrafa 198 kp išće:

- I. da bude proti okrivljenicima Milanu Šajatoviću i drugovom, te župniku Franu Novaka obdržana glavna rasprava pred kr. sudbenim stolom u Bjelovaru, koji jeste za istu nadležan paragrafom 47 kp,
- II. da se na tu glavnu raspravu uz SVE OKRIVLJENIKE pozovu kao svjedoci i to: Dragan vit. Trnski (3, 3-11, 5-11), Franjo pl. Knezoci (4, 10-11), Makso Graff (5, 16-11), Otto pl. Koretić (16, 17-11), Franjo Sabljak (13-11), Franjo Pičak (6, 224-11), Petar Mainkas (22), Josip Čuvoljak (18), Luka Zagar (19), Tomo Banek (21), Vladimir Vlaisavljević (23), Luka Vukmanović (25), Ivan Lepušić (54), Stevo Četusić (62), Josip Freiburger (63), Ilišu Vitanović (64), Ivan Gašparović (67), Milka Gašparović (68), Milutin Majer (69), Jačo Vitanović (76), Mijo Vitanović Gajin (77), Mato Hrzanjak (111), Mijo Bratić (115), Josip pl. Stručić (193), Ferdo Takaić (138), Vilim Štern (139), Jozo Kamenarić (170), Čila Šeni (200), Luka Silivarić (205), Milek Četusić (206), Josip pl. Krajačić (a-304), Sofro Vučkojević (366), Glišo Vitanović (a-401), Andrija Šćetarić (12-11 i 305), Luka Šeni (90, d-50 i b-401), August Pečarić (Rešetar) (e-401) i Mato Bagdić (e-402), te Rok Mikulić (a-441),
- III. da se na glavnoj raspravi pročitaju kao dokazalo sliedeći spisi: prijava (1), prilozki kod zapisnika Makse Graffa (a-5 i b-5), oružnička prijava (8), nadalje iz spisah pod dano broj 11 spisi: zapisničko očitovanje Dragana vit. Trnskoga (a-1), izkazi Venceslava Nreberha (8-11), Josipa Buretića (9-11), Eugena Rosza (11-11), Mije Rberhardta (14-11), Gejze Brichte (15-11), prilozki zapisnika Makse Graffa (1 i 2 od 16-11), izkazi Andre Radićeka (17-11), Tome Matijašića (18-11), Ferde Vukića (p-11), Jovana Sekulića (23-11), Aleksandra pl. Podroczića (25-11), Antuna Hlapničara (26-11), Dra. Dragutina Weissa (27-11), Danile M. Ilića (28-11), Gaje Grbe (29-11), Augusta Rieffela (31-11), Josipa pl. Klepacha (23-11), Josipa Lovrenčića (33-11), Valenta Kavura (34-11), Stje-

pana Lončarića (35-11), Petra pl. Tremškia (36-11), Svetozara Lončarića (37-11), i Milke Novković (41-11), zatim prijava (13), spisi i prilozima u dnev. broj (15), dalje izkazi Venceslava Netrefe (17), Josipa Buretića (20), Josip Heršaka (24), prijava Kr. kotarske oblasti u Krizevcima sa svim prilozi (31 te od a do h-31), nadalje izkazi Mike Brezovca (41), Stefa Magdića starijega (42), Stefa Magdića ml. (43) i Miloša Vukojevića (49), zatim spisi proti Vidu Stručiću i drug. (50), izkaz Gjure Vrbanca (52), prijava sa prilogom (53 i a-53), izkazi Ive Hajdukovića (55), Jakova Vrbanca (56), Jove Vitanovića (61), prijava (66) sa prilogom (a-66), izkaz Gjure Pavlovića (71) i Miška Vrbanca (73), dopis sbornoga zapovjedništva u Zagrebu sa prilogom (74 i a-74), nadalje izkazi Gaje Vitanovića (78), Gjure Vitanovića (79), Tome Vitanovića (80), Mije Cetušića (82), Josipa Vitanovića (83), Mate Habdija (84), Jače Vitanovića (85), Gjure Cetušića (86), Jule Andjeljić (87), Arse Vitanovića (89), Vase Vitanovića (90), Mije Vitanovića (91), Miška Jankovića (92), Ignjatije Vitanovića (93), Gaje Vitanovića (94), Vase Vitanovića (96), Angje Šajatović (97), Ane Vitanović (98), Steve Eberla (99), Tome Vitanovića (100), Gjure Andjeljića (102), Ljubomira Šestića (103), Marice Angelić (104), Ilije Dragaševića (105), Mije Cetušića (106), Adama Habdije (107), Vase Grahovca (108), Gaje Cetušića (109), Vere Vitanovića (110), zapisnička izjava Ljubomira Šestića (113), prijava kr. kotarske oblasti u Krizevcima sa svimi prilozi (114 te od a do h-114), izkazi Gjure Bosa (117), Miška Jambreka (118), Joška Glavaka (119), Nikole Vitanovića (120), Valeka Goluba (127), Andre Radičeka (128), Matilde pl. Fodroszy (129 i 137), Ante Ljubojevića (139), Ive Jembreka (140), Marije Iveković (141), zapisnik kotarske oblasti u Krizevcima o preslušanju Franje pl. Knezovica (142), prijava Petra Mainkasa (143), oružnička prijava sa prilogom (145- i a-145), izkazi Nikole Popovića (149), Stjepana Lukačića (150), Matije Bračića (151), Tome Gogolja (152), Mande Gogolja (153), Stefa Bradica (154), Mate Bradica (155), Stefa Bradica (156), Franje Gogolja (157), Imbre Medjimorca (158), Ivana Petrića (159), Petra Preradovića (160), Stefe Babića star. (161), Tereze Babić (162), Mije Babića (163), Gjure Sovara (164), Dore Babić (165), Lovre Kragojca (166), Bare Peršina (168), Stefa Kamenarića (169), Andre Lukačića (176), Steve Babića (178), uredno izvješće (179), izkazi Franje Svagelja (180), Blaža pl. Salaja (181), Bare Bratić (188), Magde Crnić (192), Pavla pl. Stručića (198), Jakoba Peperko (199), Imbre Ščetara (204), Luke Cerovca (207), Andre Ščetara (208), Franje pl. Vavre (209), Nike Vitanovića (213), Luke Vugrinovića (215), Petra Crnić (219), Janka pl. Kemenovića (220), Blaža pl. Habdije (221), Milke Bratić (222), Bare Medjimorec (224) Steve Habdije (228), Jove Cetušića (231), Sime Vitanovića (238), Magde Ščetar (241), Magde Bratić (242), Stefe Skokovića (243), Jalže Skoković (244), Mirka Habdije (245), Bare pl. Svagelj (247), Stjepana Babića (250), Luke Bratića (251), Janka Slivarića (252), Martina Kramera (255), Ane Kramer (256), Vida pl. Salaja (257), Stefe Svagelja (259), Julike Stručić (260), Imbre pl. Svagelja (261), Jane Gjurin (262), Bare Gjurin (264), Jane Cvetković (266), dopis kr. kotarske oblasti u Krizevcima sa odnosnim spisima (268), izkaz Josipa Habdije (269), Imbre Peršina (270), Vida Peršina (271), Luke pl. Kemenovića (272), Mije Slivarića (273), Gjure Babića (275), Josipa Petrića (276), zapisničko očitovanje Stefa Bratića i drugova (a-278), Steve Cavića (281), Imbre pl. Stručića (282), Imbre Bošnjaka (283), Vida pl. Svagelja (284), Ane Kemenovića (288), Jakoba Sučića (289), Ive Majdaka (291), Ive Lukačića (294), Gjure Lukačića (295), Valenta Petrića (296), Ive Majdaka (297), Pere Popovića (298), Janka Popovića (299), Tome Popovića (300), Marka Popovića (301), Gaje Škorića (302), dopis kr. kotarske oblasti u Krizevcima sa prilogom (305 i a-305), izkazi Marka Majdaka (307), Alekse Kragolja (308), Blaža Brezovca (309), Gjure Lukačića (311), Gjure Preradovića (312), Blaža Krizanića (313), Ive Igrića (314), Matije Lončarića (a-319), Jove Preradovića (322), Luke Petrića (323), Mije Prsteca (325), Ive Igrića (331), Valenta pl. Habdije (332), Stjepana pl. Habdije (333), Imbre pl. Vrbancića (334), Ive pl. Rogine (335), Luke pl. Habdije (337), Luke pl. Vrbancića (338), Janka pl. Vrbancića (339), Stjepana pl. Habdije (340), Lovro pl. Habdija (341), Stjepana pl. Vrbancića (342), prijava kr. kotarske oblasti u Krizevcima (343), izkazi Vida Igrića (345), Grege Igrića (346), Vida Igrića (347), Andre pl. Habdije (349), Mate pl. Vrbancića (350), Vida pl. Vrbancića (351), Blaža pl. Habdije (352), Stjepana pl. Vrbancića (353), Andre, pl. Vrbancića (354), Imbre pl. Habdije (355), Fajbana Vrbaca (356), Šandora Novaka (a-357), Imbre Ščetara (361), očitovanje Gjure Vrbanca i drug. (363), izkaz Bolteka Trumbetašića (364), očitovanje Marije Iveković (370), izkaz Tome Trumbetašića, (371), uredno izvješće sa prilozima (380 te a i b-380), zapisničke pritužbe Glise Vitanovića (a i b-390), prijava Luke Senia (391), prijava kr. kotarske oblasti u Krizevcima (395), prijava Luke Senia (400) izkazi Luke Slivarića (b-402) i Luke Cvetkovića (c-402), prijava kr. kotarske oblasti u Krizevcima (408), nadalje Agneze Perharic (a-401), konačno po gosp. sudcu izostajatelju do glavne rasprave pribaviti se imajuće SVJEDOCBE SVIH OKRIVLJENIH.

IV. da se okrivljenici: Milan Šajatović (26), Mijo Mingles (45), Josip Tomijak (48) Vid Stručić (2-50), Blaž Stručić (3-50), Marko Petrić (60), Josip Igrić (122), Stefo pl. Seni (167), Pavao Kamenarić

(202), Stjepan Beck (368) i Franjo Pisičić (397) to jest njih na broju JEDANAJSTORICA spomenutih okrivljenikah i to prvih 10 kao bunitelji i kolovodice pridrže i nadalje do pravomoćnosti posliediti imajuće proti njima osude u redovitom istražnom zatvoru temljem paragrafova 171 i 166, te 2-4 kp.

OBRAZLOŽENJE

Posljednjih dana mjeseca travnja o.g. rasturio je njetko medju narodom župe Glogovničke, što je onda išlo od usta do usta po Glogovnici i okolnim selima, da oružnici iz Krizevaca po nalogu ondješnje kotarske oblasti traže glogovničkog župnika Frana Novaka, da ga uhite i u zatvor k istoj oblasti u Krizevac vezanog odprate.

Lahkovjerna svjetina povjerovala je tom lažnom glasu tim prije što su baš u tim danima po nalogu kr. kotarske oblasti krizevačke izaslane bile oružničke ophodnje, da budno paze oko mira i poredka u Glogovnici, Apatovcu i bližnjim selima, naposeb da ispituju dali je pučanstvo mirno, te da prepriče sakupljanje svjetine, a uz to su ste ophodnje imale dužnost izsledjivati neke krađe. - Tako su i dana 29 travnja dvie oružničke ophodnje desile se ondje i to jedna u Apatovcu a druga u okolici Glogovnice sastojeci iz 4 oružnika.

Kađ su spomenutih lažnim glasom i onako uzurjani žitelji Glogovnice i okolnih sela vidjeli iste oružnike držali su da su ti oružnici doista poslani, da uhite i uhapse njihovog župnika Frana Novaka o čemu se je nevjerojatnom brzinom taj glas raširio po svim selima župe Glogovničke, te su se ljudi stalj bunili, sakupljati u masama oboružavati i međusobno dogovarati, da valja poći u Glogovnicu i čuvati župnika Novaka, ter ga obraniti od uhienjaca i zaprijetiti oružnikom, da ga uhite i u Krizevac vode.

Govorahu medju sobom, da će prije i krv poteći, negolo će oni dopustiti oružnicima, da im župnika vežu i erefiraju.

Uz to stadoše u Glogovnici, Apatovcu i drugdje izmenada i crkvena zvona zvoniti na uzbuunu, te se rečenog dana 29 travnja t.g. počam već do podne ak sve do poslie podneva zgrnula sva sila uzrujana i na odpor spremne svjetine, oboružane što sjekirama, što kolcovima, štapovima, motikama i drugim ubojitim orudjem pred župnim dvorom u Glogovnici, stražeci župnika Novaka, koji se je u svom župnom stanu nalazio, od tobožnjeg uhienjaca, akoprem nisu niti oružnici od oblasti imali takvoga naloga za Novaka.

Čim je o tom zgručeno oboružane svjetine pred župnim dvorom u Glogovnici prijava stigla kotarskoj oblasti u Krizevcima, javio je to smjesta kotarski pristav Maks Graff i to brzojavom kotarskom predstojniku Trnskom koji se je rečenog dana popodne odmah dovezao iz Vrbovca u Krizevac i odanle uputio na lice mjesta u Glogovnicu, da izvidi što je na stvari.

Dovezavši se kotarski predstojnik Trnski u Glogovnicu nadje i zbilja pred župnim dvorom sakupljenog i svakojako oboružanog svijeta, te se je odmah na licu mjesta uvjerio o kritičnom položaju, jer su ljudi vrlo uzurjani bili i otvoreno izjavili svoju nakanu da čuvaju župnika Novaka i da ga nečaju po oružnicima arefirati.

Predstojnik Trnski uzalud je nastojao ljude umiriti i razuvjeriti o njihovoj bludnji glede uhienjaca župnika Novaka, jer mu oni ništa vjerovati htjeli nisu, na što se je on uplašen u župni dvor sklonio k župniku Novaku gdje no ga je svjetina u pravom smislu riječi internirala i nad njim tolikom moći svladala, da su mnogi provališi i u župni dvor do Trnskoga, te u neposrednom saobračaju i očitom parlamentiranju sa ostalom masom svjetine koja se je pred župnim dvorom nalazila, kroz više sati na predstojnika Trnskoga stavljala razne protuzakonite zahtjeve tako, da je na sve, što mu je masa predlagala pod pritiskom iste i pristao, te dao svakojaka pismena i ustmena obećanja, koja su od njega, nalazećega se u velikoj uzrujanosti i strahu, očitou upritisak iznudjena.

Kada je predstojnik Trnski navedenim načinom u župnom dvoru od svjetine bio interniran, onda je razdražena svjetina prema njemu stavila zahtjev, da će oni njega iz župnog dvora tek onda pustiti, ako on učini odredbu, da budu u redarstvenom zatvoru u Krizevcima se nalazeći pravnik Grdenić i već

Ljubojević na slobodu pušten, pa je predstojnik Trnski uslied pritiska maso, izdao dopis na gradsko poglavarstvo u Krizevcima i u istom rečeno poglavarstvo zamolio da navedeni iz zatvora pušteni budu. Sa tim dopisom odpravio je na svojih trojih posrednike Stefa Bratića, Stjepana Crnić i Gjurju Igriću u Krizevce sa uputom, da taj dopis rečenou oblasti predati i sa navedenom dvojicom se u Glogovnicu povratiti imadu.

Navedena trojica odvezli su se doista u Krizevce i predali taj dopis kod kotarske oblasti pristavu Maksu Graffu, koji se je radi toga stavio u dogovor sa gradskim kapetanom Franjom Picačkom, da se toj želji predstojnika Trnskoga udovolji, pak su u tom pogledu shodna i preduzeta, na pravnik Grdenić i već tada iz redarstvenoga zatvora kod kotarske oblasti u Krizevcima lije ipušteni i njega kod kuće se nalazećeg mate njegova nije pustila ići u Glogovnicu, već ga odmah idućim vlakom poslala na nauke u Beč, dočim bolesti radi u bolnici u Krizevcu pritvoren Ante Ljubojević nije htio ići u Glogovnicu, već je na karti dopisnici, napisao, da u Glogovnicu bolesti radi doći nemože, i još u istou upućivao sgrnuvše se ljudstvo, da se pomori.

Kada je za taj slučaj željezničkim vlakom kroz Krizevac navečer u Zagreb prolazeći Presvijetli gospodin veliki župan belovarsko-krizevački doznao, to je kotarskoj oblasti krizevačkoj smjesta dao nalog, da kotarska oblast imade kotarskog pristava Franju Knezoci-

ja u Glogovnicu izaslati u svrhu izvidjenja stanja stvari, koji potom je doista smjesta već kasno navečer u Glogovnicu se odvezao, no i on je tada pošto sa navedenim zatvorenicima (Grdenićem i Ljubojevićem) došao nije, bio po ljudima ohrupljen i u župni dvor također sa Trnskim interniran. U to vrijeme međutim bio je i občinski načelnik iz Vojakovca, Petar Mainkas po Apatovčanima iz Apatovca također u župni dvor iz Apatovca doveden, te je pred župnim dvorom po nepoznatim budi zlostavljan, a zatim i on sa spomenutim dvojicom činovnika nemanje u župnom dvoru u Glogovnici interniran.

Rečeni pak načelnik Mainkas bio je za taj dan, kada je u Apatovcu na uzbunu stalo zvoniti, uslied straha i pred u Apatovcu uzbudnom svjetinom, po učitelju Ivanu Lepušiću najprije u njegovoj kući a zatim u njegov podrum sakriven, u u potonjem pronađen i kako je navedeno u Glogovnicu po ruljašima odveden.

Na taj način internirana bijahu po svjetini u glogovničkom župnom dvoru u isto vrijeme tri oblasnika: predstojnik Trnski, pristav Knezoci i načelnik Mainkas. Kroz to vrijeme svjetina je provaljila pače u hodnik a i u sobu župnog dvora, u kojima su se rečeni oblasnici u skrovištima nalazili, te je dapače jedan od ruljaša bacio iz hodnika u sobu i oveći kamen na predstojnika Trnskoga, a da ga srećom ipak pogodio nije, dočim su kroz to vrijeme ruljaši koji vani pred župnim dvorom, toli u samoj župnoj zgradi izučivali svakoga-ke pogibeljne prijetnje i pokazali očitu razdraženost i pripravu za odpor.

Tako su se čuli po više puta povici »hura«, »ubiti ga«, »budemo ih ubili«, »ništa nego ubij«, i.t.d, što više kada su doprtili načelnika Mainkasa u Glogovnicu vikahu »hura«, »vo da ga ubijemo«.

Za vrijeme dok su svi oblasnici u župnom dvoru u Glogovnici od svjetine internirani bili izdao im je predstojnik Trnski sve u strahu i pod pritiskom masse razne službene odredbe i obećanja.

Tako im je među inim obećao po vidnom tom priznanju, da neće prgonjeni biti što su ustali na obranu svoga župnika i da na 1. svibnja t.g. neće na kotarskoj oblasti križevačkoj izvješena biti madjarska zastava i madjarski grb, što se je također među svjetinom razglasilo bilo, da će im raspustiti občinsko zastupstvo u Vojakovcu, da će kod visoke vlade ishoditi da im se razdioba po šumu uzeti pašnjaka dozvoli i napokom da će ga svjetina sljedećeg dana tj. 30. travnja t.g. prije podne pod hrvatskim barjakom odprati u Križevac i.t.d, a uz to da će im predati po njima zahtjevani hrvatski barjak.

Istom kad je noću došao i to oko 3 sata sjutra kr. podžupan Ivan Sekulić sa oružnicima i sa 2 satnije vojništva kao brahium u Glogovnicu, bude svjetina rastjerana, te u Glogovnici i okolišu povraćen mir i poredak, kao i rečeni oblasnici oslobođeni.

Dana 1. svibnja t.g. sgrnula se množina svjeta i to iz Glogovnice i okolnih sela pred kr. oblasti u Križevcih, od kojih su nekoi došli i u prostorije kotarske oblasti te zahtjevali od prisutnog kotarskog predstojnika Trnskoga, da im preda obećani barjak. Predstojnik Trnski iz početka je nastojao, da taj zahtjev odkloni, no videći uzrujanu mnogobrojnu svjetinu i pod pritiskom te masse, napokom je pristao na taj njihov zahtjev i dao je na brzu ruku po svojim podvornicima kod kotarske oblasti potražiti jednu hrvatsku trobojnicu, koju je zatim sa balkona zgrade pokazao sakupljenoj svjetini, te im je uz kratki govor odstupio, rekavši među inim, da im je to hrvatski barjak koga su tražili i koga im je on obećao.

Svjetina je na to klicala od veselja »Živio« i »Živjela Hrvatska«, te je noseći pobjedonosno taj barjak pošla u Križevcem prema goranjem gradu a odanle ravno u Glogovnicu. Zastavu je nosio okrivljeni Milan Sajatović, koji ju je donio sa balkona među svjetinu.

Kad je došla rulja u Glogovnicu dočekao ih je pred crkvom župnik Fran Novak, te je povorka najprije obišla sa zastavom crkvi i poslie sa zastavom unila unutra, a šnjome i župnik Novak, koji je u crkvi kod prodikovaonice primio barjak u ruke i progovorio među inim narodom: »Narode, vi ste si isposlovali vašu zastavu, koju ću vam ja u crkvi čuvati i posvetiti vama za uspomenu«, a nato su pred malim oltarom predvođeni sa župnikom Novakom, svi prisutni i moljili 3 oče naša i 3 zdravo Marije, a nakon toga su i orgule zvirale (po učitelju Gašpariću), ter su svi zapjevali i oni na korušu i oni doli u crkvi »Tebe Boga hvaljimo«. Iza toga je sam župnik Novak metnuo tu zastavu u kut kod oltara sv. Blaža, te se svjetina nato kućama razišla. Tom zgodom vijala se je na crkvi i na župnom dvoru hrvatska trobojnica.

U inkriminiranim kažnjivim djelima pod a) suprot svim okrivljenicima od 1 do 115 obtužnice stiče se po nazoru ovog kr. državnog odvjetništva sva obilježja zločinstva bune označene u paragrafu 73 k.z. prema kojoj zakonskoj ustanovi bio povod zgrnuća koju mu drag, kad se u njem uznapredne opirući se opomeni pripisanoj od poglavarstva, ter sjedinjenjem sredstava zbilja silovitih stvar do toga uzraste, da se za povratak mira i poredka mora upotrebiti izvanredna sila, koja se obilježja u inkriminiranom činu masse pod a) nedovoljno nalaze i to koli u djelu njihovom zbilšem se u Glogovnici dana 29. travnja, a i u noći 29 na 30 travnja t.g. kao što i u kažnjivom djelu njihovom zbilšem se zatim dana 1. svibnja t.g. u Križevcu i u Glogovnici, koja se djela prema razvoju događaja mogu i moraju smatrati kao jedan jedinstveni neprekidni događaj i po kažnjivom zakonu »kažnjivi čin – naime zločinstvo bune – a to tim više što su kod čina od 1. svibnja t.g. odpornici-ruljaši, bili još sveudilj uslied istomu predhodjećih događaja silno uzbudjeni i nalazili se još uvijek u neprestanoj buni i spremni za svaki odpor proti oblasnicima, unačoč tomu

što su jur bile pripremljene izvanredne mjere za uspostavu mira i poredka u Glogovnici i okolnim selima.

Što se pak tiče inkriminiranih čina pod b) na štetu kotarskog predstojnika Dragana vit. Trnskoga i ostalih oblasnika, to se taj čin, koji se za vrijeme ove bune zbio i izveo po massi u župnom dvoru glogovčkom župnika Frana Novaka, to se taj inkriminirani čin po nazoru ovog kr. državnog odvjetništva, mora uzeti kao čin za sebe i kvalificirati prema zakonskim propisima kao zločinstvo javnog nasila XII slučaja globljenjem označeno u paragrafu 96 a-d) kz, jer su kako to iz istrage bjelodano proizlazi – sva u ovom kritičnom položaju desecih se oblasnikah Dragana vit. Trnskoga i drugovah od njih iznudjena obećanja i odredbe što no omi ih tom zgodom pod pritiskom masse učinili svakako iznudjeno tim nasiljem.

Glede ovih pak inkriminiranih pod a) i b) kažnjivih činah iztragom je potpuno uglevljena lična krivnja svih okrivljenih od broja 1 do broja 115 obtužnice i to stranom njihovim podpunim, stranom njihovim djelimičnim sopstvenim priznanjima u savezu k tome sa njihovom međusobnom odajom a uz to su uglavljeni i mnogim svjedocima, koji su ih prigodom tih inkriminiranih kažnjivih događajah kao počinitelje u lice upoznali.

Što se pak tiče pod brojem 116 obtužnice optuženog Frana Novaka župnika u Glogovnici kao nedovoljne intelektualnog začetnika i sukrivca zbilšeg se po massi njegovih župljana i druge svjetine iz Glogovnice i okolnih sela zločinstva bune, o kome se više gore pobliže govori, to je i njegova bitna krivnja zaglavljeno istragom sa mnogim svjedocima a i po onom što sam priznaje u tolikoj mjeri dokazana, da ga je opravdano valjalo kao takovog zbog istoga zločinstva bune u smislu paragrafa 5 i 73 kz svakako i pod obtužbu potegnuti, jer je izvan svake dvojbe istragom ustanovljeno da je u toj buni svojih župljana i svoje prste imao s narodom, suprot oblasnicima šurovao, za zbiti se imajuće događaje među narodom i sam podraživao, a sva je prilika, da te glasine i od njega samoga potiču a k tome nakon što su se ruljaši zgrnuli oboružani pred njegovim župnim dvorom u Glogovnici a i u njegovom stanu, te ondje internirani najprije kotarskog predstojnika Dragana vit. Trnskoga a zatim občinskog načelnika Petra Mainkasa i kotarskog pristava Franju Knezocića, te im tu u njegovom stanu i u njegovoj nazočnosti nasilja činili, on je još te i nakon toga kad je znao dobro da se narod i dalje buni i da kani početi u Križevce do tamošnje kotarske oblasti – dana 1. svibnja t.g. kada su na odpec spremni ruljaši uistinu u velikoj gomili pošli u Križevac po obećani im po predstojniku Trnskom hrvatski barjak, te se ondje u velikoj massi zgrnuli pred uredom istoga, te na silu i pod pritiskom masse iznudili od njega, koji je bio od minulih glogovničkih događajah sav rastrešen te fizički i duševno skruvan, taj obećani im barjak dao.

Kad su iza toga ruljaši sa istim barjakom, utvarajući si dobićem istoga neku osobitu narodnu stečevinu pošli iz Križevaca slavodobitno i uz klicanje u Glogovnicu i došli onamo, izvješene bijahu koli na župnoj crkvi toli na župnom dvoru u Glogovnici hrvatske trobojnice, a pred crkvom dočekao župnik Fran Novak, dopuštio da je povorka sa barjakom najprije obišla crkvu, a zatim po njegovom predvođenju ušla i u samu crkvu gdje no je župnik Novak, odobravajući taj njihov kažnjivi postupak za kog je već odprje znao da će ga ruljaši izvesti, primio rečeni barjak od rulje kod propovjedaoice u ruke a zatim uz prigodan govor s kojim je u crkvi odobrio njihovo kažnjivo ponašanje uz molitve i zahvalu Bogu te uz svirku i pjevanja »Tebe Boga hvaljimo«, taj barjak preuzeo od ruljašah, da ga pohrani u crkvi, a poslie ga je nekud sakrio jer ga do danas još nije bilo moguće pronaći.

Govor pako sa kojim je župnik Fran Novak tom zgodom oslovio svoje župljane i ruljaše prema istražnim spisima i kazivanju svjedokah glasio je po prilici: »Narode! Vi ste čuli da su mene nakanili oružnici uhitili, pa ste se digli, da mene branite, ja sam se zato zahvaljujem, a što sam sve predstojnik u srijedu obećao, to ćete dobiti« dalje: Narod! Vi ste si isposlovali Vašu zastavu koju ću vam ja u crkvi čuvati i posvetiti vama za uspomenu.«

Iz svega toga jasno proizlazi da je župnik Fran Novak stajao u neprekidnom saobraćaju i sporazumijevanju sa počiniteljima i okrivljenicima glede inkriminiranih i kažnjivih činah, koji su se zbili u Glogovnici i okolišu te u Križevcima, pak buniteljima svojim savjetom i čitavim svojim ponašanjem stavom i držanjem dao navlaše povoda, da su svi ti nemiri i pobune zbile, ter tako pružio podporu i podpomoć za sigurno izvršenje zbilšeg zločinstva bune, inkriminiranog pod a). Da je tome tako te i njegova subjektivna krivnja poradi zbilših se i inkriminiranih pod a) kažnjivih činah jasna i dokazana kao na dlanu sledi jošće napose izvan svake dvojbe ustanovljenim sa nekim činjenicama, koje jeste istraga protiv njenim na vidjelo stavila, ter koje činenece uz sve ovo što je dosad prijed navedeno tu njegovu ličnu krivnju i to kako sledi.

Župnik Fran Novak prelušan je dne 6. svibnja t.g. u uredu občinskog poglavarstva u Vojakovcu po izaslaniku kr. kotarske oblasti Križevci kotarskom predstojniku Gjuri Horvatu, pak je tom zgodom izričito na zapisnik izjavio da su mu već nekoliko dana prije nego se zbili događaji u Glogovnici, pripoviedali seljaci iz njegove okoline, da se čuje među njima u Križevcih da njega oružnici traže i da ga kane uhititi te pošto ga narod voli da se je narod uznemirio i da je na oprezu, te se i DOGOVORIO, da neće dozvoljiti njegov uhićenje.

Sliedi dakle, da je župnik Novak već prije znao za događaje, koji se imadu zbiti i da je on sam s ljudima pregovarao (d.br.a-15).

Iz tog njegovog preslušanja po izaslaniku kr. kotarske oblasti Križevačke dalje sliedi, da nije znao navesti niti jedne osobe imence, koji su prigodom bune u Glogovnici i u dvor njegov zalazili, predstojnika Trnskog stražili te izvadjali pritisak na istoga predstojnika, ako prem je kao mnogogodišnji glogovnički župnik nedvojbeno svoje pobunjene župljane i lično i imence dobro poznao, ali ih zatajuje i neće da o da jer je s njima bio dogovoran.

Iz prijave i izvidnih spisak kr. kotarske oblasti u Križevcu (pod dnev. broj 15 te 1-7 ad-15) proizlazi na dalje da župnik Fran Novak kroz cijelo vrijeme zbižava se bune u Glogovnici nije nastojao da uzbudjenu svjetninu razuvjeri o lažnim glasinama glede njegovog uhićenja a niti je opomenu na razlaz, kad se je zgrnula bila pred njegovim župnim dvorom, paće i unutra provaljivala.

primio je onog kritičnog dana Petra Mainkasa iz Apatovca obavjesti, da se je i tamo žiteljstvo pobunilo i da ga traži da ga ondje interniralo i da on sam lebdii u životnoj opasnosti, a nato je župnik Novak naložio izrično stigavši glasniku iz Apatovca, da se načelnik Mainkas imade živ u njegov dvor dovesti, jer da će i predstojnik Trnski tamo doći, dočim se je predstojnik Trnski već onda u župnom dvoru nalazio (cedulja Novaka prileži pod brojem a-53) i na taj način uzustojao, stojeći u saobraćaju i dogovoru sa ruljašima, da budu po rulji, u svrhu izvođenja raznih obećanja i odredabam po želji naroda, u njegov župni dvor živi privedeni koli predstojnik Trnski, toli načelnik Mainkas i da ih tako u stupicu zavede, što mu je i uspjelo.

Iza glogovničke bune pobunilo se je zatim žiteljstvo Vojakovca, Bošnjana, Žibrinovca, Sv. Petra Orehovca, Kalnika, Miholjca i drugih sela te počimlo mnoge zulume i nasilja u pomenutim krajevima. Kad je jedna takva rulja provaljivala u dvor vlastelina Aleksandra pl. Fodroczija u Bogačevu, tražeći navodno ondje sakrivenog glavnara zemlje Preuzvišenog Gosp. Bana, čula je kćerka rečenog vlastelina Mathilda pl. Fodroczi, koja to kao preslušana svjedokinja izrično potvrđuje, da su ruljaši njoj ti rekli: »da su iz Glogovnice i da im je župnik Novak rekao da je kod Fodroczija Gosp. Ban sakriven.«

To sve kazivala je Mathilda pl. Fodroczi iz toga i svomu ocu vlastelinu Aleksandru pl. Fodroczyju, koji to sve saslušan kao svjedok i potvrđuje (dn. broj 25-11 i 129). Iz svega toga dakle jasno proizlazi –akoprem svjedokinja Mathilda pl. Fodroczy nije poznavala tih ljudi iz Glogovnice, da je župnik Novak, koji je s tim ljudima stajao u dogovoru i u nemirima svoje prste imao te ljude pobrkao.

Nadalje je istragama ustanovljeno da je za vrijeme bune u crkvi u Glogovnici te po mnogim drugim okolnim crkvama i kapelama zvonilo na uzbuđu i da je narod nato zvonjenje hrpimice išao u Glogovnicu u kojoj je navodno iz župnog dvora došla bila zapovjed da se u crkvi zvoni na alarm jer da će župnika Novaka oružnici uhititi.

Za ličnu krivnju župnika Frana Novaka govori i to, da su se prigodom obavljene po kr. kotarskoj oblasti u Križevih kućne premetačine (dn. broj 31 ta a do h-31) pronašle ne samo bilješke Novakove o toj buni, već i mnoge odredbe što ih je pod pritiskom masse u župnom dvoru vlastoručno pisao kotarski predstojnik Trnski i koje su tom zgodom na silu od njega iznudjene, a pohranjene ih je držao kod sebe u ime naroda sam župnik Novak u čijem su posjedu i prodadjene. Iz toga dakle nedvojbeno proizlazi također, da je glede tih iznudjenjeh na silu od predstojnika Trnskoga u njegovom župnom dvoru stajao i sam Novak s narodom u predhodnom dogovoru i sporazumu.

Svjedok Stevo Cetušić iz Osieka (dn. broj 62) izrično izkazuje, da se je dana 29 travnja t.g. dakle na dan zbižbe se bune u Glogovnici desio kod pregledbe konjah u Vojakovcu i tuž oc među svjetinom govoriti, da se svijet kupi u Glogovnicu, jer da je župnik Novak kazao da ga čuvaju da nedaju ga uhititi.

Svjedok Glišo Vitanović iz Osieka (dn. broj 44) izkazuje, da je dana 7 ili 8 svibnja t.g. Gjuro Bos iz Kalnika prolazio kroz njihovo selo i govorio da ide u Glogovnicu popa pitati, da šta bi to moglo biti da su po Kalniku robili, kojom je zgodom Gjuro Bos u Osieku čuo, da je Glogovnički župnik već uapšen i nato se je kući vratio.

Još prije svoga uapšenja a nakom zbižbe se bune u Glogovnici sazivao je i sakupljao u nedjelju dne 3 svibnja t.g. kod sebe u svom župnom dvoru množinu svojih župljana i od njih tražio da mu potpišu očitovanje, da se narod nije digao proti njemu, već da ga brani. Taj dan do podne proglasio je župnik Novak u crkvi, da svi župljani počam od 18-te godine nadalje, da dodju k njemu na župni dvor na podpis toga očitovanja, čemu su se mnogi i odazvali ter mu takovo očitovanje podpisali. Tom zgodom je ne manje i upućivao ljude, da tobože o njemu kažu što znadu. Dokazano je to izvidima kr. kotarske oblasti u Križevih po dnev. brojem 114, kao i izkazima Jose Kamenarića (170) Franje pl. Svačija (180), Imbre Ščetara (204), kao i drugim svjedoci.

Sve ovo također dokazuje da je župnik Fran Novak i prije i za bune u Glogovnici a tako i poslije stajao u neprekidnom kontaktu i saobraćaju sa pobunjenom svjetinom, te se i s njome o svemu dogovarao i njihov postupak rukovodio a prikazano uzustojao u tom, da svoju krivicu i sebe u nevinom svjetlu prikaže.

Svjedok Vilim Stern krčmar u Glogovnici izkazuje, da mu je dana 1 i svibnja t.g. kad se je povorka ruljaša sa dobivenom od predstojnika Trnskoga zastavom vraćala u Glogovnicu i to još prije mno-

go nego li je povorka u Glogovnicu stigla, donio bio Josip Tomijak, sluga župnika Frana Novaka jednu Hrvatsku trobojnicu i da ju odmah izvjestiti dađe, a to sve također bijelodano dokazuje da je župnik Novak koji nemanje toga dana od prije povratka ruljaša iz Križevca izvjestiti dao zastavu na župnom dvoru i crkvi sa narodom vraćajućim se iz Križevca sa zastavom stajao u dogovoru.

Ustanovljeno je pako istragama, da je ta ista zastava jedna od onih, koje su seljaci sa kotarskim pristavom Franjom Knezociem sa sobom iz Križevca u Glogovnicu donijeli (dn. broj 139 i 179).

Da je župnik Novak u istinu sa narodom šurovao i da je bio faktično intelektualnim začetnikom bune u Glogovnici dokazuje i izkaz svjedokine Cile Šeni Lukine (dn. broj 20). Ista svjedokinja naime tvrdi da se je dana 1 svibnja t.g. prije podne desila u kapelici u Sv. Heleni, gdje je toga jutra župnik Novak služio misu ter u kapelici sa-branom ondje svijetu govorio: »Naša je stvar dobro zišla kad Šeni je svrgnut sa starješinstva a Janko Klemenović sa odborničtva« pa kada je poslije ista svjedokinja iz kapelice van izlazila da ju je prije župnik Novak natrag bio pozvao i rekao joj da nebi o stvari ništa tužila. To također djelomično potvrđuje svjedok Janko Klemenović (dn. broj 220).

Svjedokinja Josipa pl. Krajačić (dn. broj a-314) iskazuje da su se dana 26 travnja t.g. u župnom dvoru u Glogovnici gdje je kod župnika Novaka i ona došla i govorili joj da su došli župnika čuvati, pa kad je ona nato župnika Novaka upozorila, da joj je isti odgovorio: »puti ih na miru kad hoćeju da me čuvaju«, a svjedokinja veli da su se ljudi i dalje sakupljali u istu svrhu u župnom dvoru u Glogovnici, koli dana 27, toli dana 28 travnja t.g. dakle neposredno pred zbižvom se bunom, što je župnik Novak sve dobro znao.

Iz prijave kr. kotarske oblasti u Križevih od 23 lipnja t.g. (dnev. broj 343) proizlazi, da je župnik Fran Novak navodno poslije 29 travnja t.g. kada je vojni brahimur jur otišao bio iz Glogovnice izjavio, da će on sve brahijalne troškove platiti. Dalje proizlazi da je Franjo Medjimorec donesavši od župnika Novaka iz Glogovnice cedulju na načelnika Mainkasa u Apatovcu, naime odgovor Novakov na pismo načelnika Mainkasa u Apatovcu rekao, predavši cedulju starješini Gju-ri Vrbancu: »Moramo načelnika svezati i odepeljati jer sada dodje i kotarski predstojnik u Glogovnicu.« A isti Franjo Medjimorec kad je tom zgodom sreo na putu neke Apatovčane vraćajuće se iz Glogovnice rekavši im: »Vidite načelnika, jer je rekao župnik Novak, da kako može biti jedan predstojnik u reštu, da može biti i načelnik.«

Iz iste prijave dalje proizlazi još i to da je Jovo Vitanović tast okrivljenog Milana Šajatovića zalazio sa Stevom Vitanovićem iz Osieka nekoliko dana prije zbižbe se bune u Glogovnici k župniku Novaku na dogovor i pohvaljio se, da župnik Novak ljudi puti, kako će narod zadobiti opet svoje pravo, da se samo neka ne datu i da će im već on pomoći.

Iz pritužbe što no ju je Glišo Vitanović iz Osieka dao na zapisnika dana 8 srpnja t.g. kod kr. kotarske oblasti u Križevih proizlazi nadalje, da je istoga dana ocu pred pločnikom kr. kotarske oblasti u Križevih i to od njemu nepoznatih ljudi da je župnik Novak ljudima bio rekao da ga hoće kotarska oblast uhititi, ali oni da ga nedadu uhititi, da je on njihov a neka budu i oni njegovi.

Istom zgodom izjavio je pred kotarskom oblasti u Križevci Luka Šeni seoski starješina iz Sv. Heleni, da je rečenoga dana vidio kako je Gustek Rešetar iz Malog Potočca na pločniku pred kotarskom oblast ljudima pripovijedao, da je župnik Fran Novak iz Glogovnice svojim župljanima govorio da ga kotarska oblast hoće uhititi no, neka ga narod neda jer je on njihov, a oni neka budu njegovi i neka ga narod brani. (dnev. broj a i b od 390).

To potvrđuju svjedoci Glišo Vitanović i Luka Šeni (dnev. broj a i b od 401) a polovično to potvrđuje i svjedok August Pečarić-Rešetar (dnev. broj c od 401).

Dana 17 srpnja t.g. prijavio se Rok Mikulić žitelj iz Apatovca kr. kotarskom pristavu Ivanu Mahinu, koji se je tada povjerenstveno nalazio u Vojakovcu, da je on na svoje uši čuo kako je župnik Novak jednoga dana prije 29 travnja t.g. dakle neposredno pred zbižvom se bunom u Glogovnici govorio u Apatovcu kod kapele zvonaru Miki Topolku: »Kad budeš u Glogovnici ocu zvoniti u stranu zvoni i ti to u Apatovcu« (dn. br.).

Vrhu te vrlo važne prijave koja osoba to tereti župnika Frana Novaka preslušan je po sudu svjedok Rok Mikulić kbr. iz Apatovca (dnev. br. a-411) koji je izkazao kako sliedi:

Dana 24 ili 25 travnja t.g. bio je župnik Fran Novak na jednom sprovodu u Apatovcu pak je vraćajući se sa sprovoda upitao apatov-vačkog zvonara Matišu (Miku Topolka) i rekao mu da kad bude čuo u Glogovnici zvoniti u stranu neka zvoni i on u Apatovcu, da što više ljudi dodje u Glogovnicu, jer da njegvi žandari hoće odepeljati a poslije toga da će pribijati madjarske orle i krune. – Neka zato ljudi u što većem broju dodju u Glogovnicu i da s njim drže zajedno, da se to ne dogodi. K tomu mu reče župnik Novak da ide i on u Žibrinovcu, Sv. Heleni u Osiek sa istom porukom. – Prisutno je bilo i više Apatovčana.

I zbilja za vrijeme bune u Glogovnici zvonilo je na uzbuđu ne samu u crkvi u Glogovnici, već i i kapeli u Apatovcu, te su na tu zvonjavu i Apatovčani u velikoj gomili hrčljili u Glogovnicu.

Time je potpuno dokazano, da je župnik Fran Novak bio u dogovoru i sporazumniku sa ruljašima, te ove putio na bunu, kojoj je faktično on u prvom redu intelektualnim začetnikom.

Isti svjedok Rok Mikulčić navadja jošte i to, da je onoga dana kada je župnik Fran Novak odpraćen u Bjelovar u te njegovu gazdariću Miško Miglez dovezao bio k učitelju u Apatovac, da je on (svjedok) u razgovoru šutanja doznao, da se barjak koga su ru-
ljaši donijeli od križevačke kotarske oblasti u Glogovnici nalazi za-
kopan navodno u škrinjici na jednom briegu blizu sela Glogovnice.

Sa svim ovim činjenicama, koje su u ovom obrazloženju obtužni-
ce pobliže izkazane te iztragom uglavljene, najbljedodanije jeste doka-
zana i lična krivnja župnika Frana Novaka zločinstva, kojega se on
opravdano okrivljuje.

Okrivljeni župnik Fran Novak unatoč svemu tomu nepriznaje se
ništa krivim te se brani, da on imajući bunu u Glogov-
nici ništa nije znao te odlučno odklanja ma u ka-
kvom savezu ili dogovoru, a pogotovo, da ih nije na bunu uzazvao.
Jednom riječju župnik Fran Novak odklanja od sebe svaku i najma-
nju krivnju glede zbivše se bune u Glogovnici.

Nu kad se uvaži sve ono što istoga tereti i što je za njegovu ličnu
krivnju kaznenom istragom temeljito utvrđeno i uglavljeno – kako
je to sve u ovom obrazloženju više gori pobliže iskazano, te se ta nje-
gova lična krivnja zbog koje pod obtužbu potegnutu potpuno dokaza-
nom izpostavlja, a napram kakovom stanju stvari ukazuje se i ova
obtužnica koli protiv župnika Frana Novaka, toli protiv svih ostalih
okrivljenicima kao neposrednim počiniteljima u dispozitivnom di-
jelu obtužnice inkriminiranih kažnjivih djelah potpuno osnovan i u
svojoj cjelosti na zakonu opravdanom.

Što se konačno tiče određenog istražnog zatvora protiv okrivlje-
nicima Milanu Šajatoviću i drugovima do pravomoćnosti posljediti
imajuće suprot njima osude, to se ta odredba daljnog redovitog iz-
tražnog zatvora suprot dotičnim okrivljenicima temelji na ustavno-
sti paragrafa 171 i 164, tačka 2-4 k.z.

Ko kr. državno odvjetništvo

U Bjelovaru dne 10 kolovoza 1903.

Upravitelj:
potpis nečitljiv

Prepisao:
Luka Žerjavić

NAPOMENA

1. Kod prepisivanja sva pažnja je posvećena tome da prepis bude što
vjerniji originalu, kako po sadržaju tako i po izrazima, koji su
onda bili uobičajeni,
2. Potpuno nečitljive i uništene napisane riječi su ispuštene i za njih
je u prijepisu ostavljena praznina i
3. Original obtužnice za sada se nalazi kod Luke Žerjavić, NOVI-
GRAD PODRAVSKI, Virovska ul. 10.
Novigrad Podravski, 13. X 1967. godine

Zahvaljujemo Luki Žerjaviću što je sačuvao optužnicu i na taj
način omogućio njezino objavljivanje, a posebno pokojnom književ-
niku i novinaru Đuri Rašanu koji je prijepis optužnice poklonio Mu-
zeju grada Koprivnice, sa željom da bude objavljena.

Optužnica, kao prvo, navodi sva imena optuženih,
od rednog broja 1. do 116. sa najosnovnijim podacima iz
kojih vidimo da su se pored seljaka Hrvata pobunili i
seljaci Srbi što je vrlo bitno, jer nam kazuje da su se u
istom položaju našli i srpski i hrvatski seljaci kojima je
konačno dojadilo socijalno i nacionalno izrabljivanje od
strane Mađara.

Zahtjevi buntovnika su bili:

1. da se ne hapsi njihov župnik iz Glogovnice Fran
Novak
2. da im se preda jedan hrvatski državni barjak, što
su i postigli, odnijevši ga u župnu crkvu u Glogovnici
3. da se protiv njih neće voditi postupak, što su im
potpisali kotarski predstojnik Dragan Trnski, općinski
načelnik Mainkas i kotarski pisar Knezoci, što naravno
nije ostvareno
4. da 1. svibnja 1903. neće na križevačkoj kotarskoj
oblasti biti izvješena mađarska zastava ni mađarski grb
5. da se raspusti općinsko zastupništvo u Vojakov-
cu

6. da im Trnski od vlade ishodi povratak oduzetih
pašnjaka

7. da će im dopustiti da njega, Trnskog, slijedećeg
dana pod hrvatskim barjakom otprate do Križevaca.

Trnski je 1. svibnja u Križevcima, uz kratak govor,
stvarno predao hrvatsku trobojnicu buntovnim seljaci-
ma. Zanimljivo je da je zastavu u Glogovnicu nosio is-
pred ostalih seljaka Srbin Milan Šajatović, jedan od de-
setorice prvooptuženih.

Optužnica kaže: da Trnski, Mainkas i Knezoci takva
obećanja nisu smjeli dati seljacima bez obzira što su
bila iznuđena. Upravitelj državnog odvjetništva, 9.V
1903. javlja:

»Jučer navečer sa vlakom iz Križevaca dopraćeno
jeste pod sigurnom pratnjom oko 100 osumnjičenika,
koje je otpremio u ovdašnje uze sudac istražitelj dr. Lju-
devit pl. Köröskény.«

Upravitelj dalje javlja da je uhapšen i kotarski pred-
stojnik Dragan Trnski, te je i protiv njega proveden po-
stupak.¹²

Analizirajući zahtjeve pobunjenih seljaka, uočava-
mo da u prvi plan stavljaju svoja nacionalna prava, tra-
že ukidanje mađarskih natpisa i državnih insignija, a
uvođenje hrvatskih. Karakterističan je i zahtjev za vra-
ćanje seoskih pašnjaka koji su im bili oduzeti i tako one-
mogućena ispaša stoke, što je bio vitalni interes svakog
sela.

Pobuna hrvatskih seljaka iz 1903. godine bila je toli-
ko snažna da ni vojna sila kojom je raspolagao Khuen u
Hrvatskoj nije bila dovoljna da sama uguši pokret.¹³
Morali su u Hrvatsku dovesti vojsku izvan Hrvatske.
Pobunjeni narod bio je jači od ugnjetačkih protunarod-
nih vlasti.

»Moralno, puk je bio jači od vlastodržaca, jer se bo-
rio za nacionalnu slobodu i za socijalnu pravdu. Veliči-
na, pravednost i plemenitost osnovnog cilja hrvatskog
narodnog pokreta daleko je uzdizala borce za narodnu
slobodu nad svim njihovim neprijateljima.¹⁴«

BILJEŠKE

1. Frano Supilo: Politika u Hrvatskoj, str. 125, Kultura Zagreb 1953.
2. Frano Supilo: o.c. str. 128
3. Frano Supilo: o.c. str. 130
4. Frano Supilo: o.c. str. 131
5. Vaso Bogdanov: Hrvatski narodni pokret 1903./4, str. 42, Zagreb 1961.
6. Vaso Bogdanov: o.c. str. 57-58; AZH, prilog broju 3824-PrZV-1903.
7. Dragutin Feletar: Dva seljačka bunta, str. 32-36, Zrinski, Čakov-
vec 1973.
8. Dragutin Feletar: o.c. str. 28
9. Vaso Bogdanov: o.c. str. 20
10. Vaso Bogdanov: o.c. str. 19
11. Vaso Bogdanov: o.c. str. 22
12. Vaso Bogdanov: o.c. str. 22, DAZ, prilog broju 2654-PrZV-1903.
13. Vaso Bogdanov: o.c. str. 358
14. Vaso Bogdanov: o.c. str. 358-360